

жила прѣзь дѣлото търгуваніе, обаче прѣзь дѣлото закарваніе. Каза ли ще нѣкой, за това, че търговіята не е за ничто въ тѣя порастванія на стойность, още и когато истый производител испращваше стокыты безъ друго посрѣдничество освѣнь онова на корабалѣ? извѣстно нѣ. Зачто това? че дѣлата да продаде нѣкой безъ да купи, да купи за да продаде и да прѣнесе произведеніята, които сж прѣдметъ за едно търгуваніе, отъ исто естество сж; и че, за да ся не извършеватъ всякогажъ изедно, тѣя не сж помалко съставныты чясти отъ една сжща майсторія, отъ едно на три-тѣхъ голѣмы отдѣленія на работата.

Тѣя изясненія бѣха потрѣбны, зачто тѣ докачатъ на припирателны точки въ политическа икономія, отъ голѣмы начялства и отъ твърдѣ остри умове. При това сжществуваць още твърдѣ кривы мысли върху естеството на търговіята; за то е бесполезно да ся опрѣдѣли чисто, че тя е една вѣйка отъ чловѣшката дѣйствителность, на която развитіето ся придръжа на сжщиты причины както онова на другыты майсторіи, и принася истыты плодове. Помысль-та на търговіята собствено наречена не е, както нѣкой често сж го повтарѣли, да купяць ефтино, за да продадѣтъ скжпо; тя помысль е на печялбата, за която щемъ говоримъ нынѣ. Отъ кѣмъ личната чясть, помысль-та на търговіята е умноженіето на доброто поминуваніе, прѣзь промѣната, или произведенія, или слугуванія, съ произведенія, сирѣчь работѣ съ работа. Търговецъ-тѣ, който иска много горѣ, и ся затича да отдаде на своята стока еднѣ по-горня стойность отъ ползата, что тя е пріела отъ неговата работа, не е вѣке търговецъ, законенъ промѣнителъ, да дава вредното за онова, което зима; той е единъ противникъ, что гледа да ся убогати съ пота на другыты, единъ врагъ, който вкарва размѣтваніето и боя въ една дружина, дѣто той е былъ влѣзалъ сговоромъ да испълнява тамъ добронравіе и да държи мирѣ.

Търговската майсторія трѣбвало е, испървомъ, да става на мѣстото, това нѣма противорѣчіе, сирѣчь въ зарята отъ първый купъ на сдружаваніето. Отъ какъ ся е познало полезно да стане единъ срѣдулекъ на работыты за промѣняваніе, за да улеснѣтъ мѣнѣжъ, и да отбѣгнатъ производителети-трѣбителе прѣмѣстваніята, что повлачаха еднѣ загубѣ отъ много врѣмя, продавалницата бы направена; сетнѣ сж излѣзли едно-по-друго пазарети и търговищата; караванити и мореплаваніето ся явяватъ по-кжсно, и когато работата начнува да ся распространява. На тоя чясъ, търговіята ся дѣли на две голѣмы дѣйствія: едно, что има помысль да распрѣдѣлява различныты произведенія по вситы мѣста на народный слогъ, то е вѣтreshната търговія; а онова, что състои да станатъ между различныты народи сжщиты сношенія за промѣнне както между областиты на една иста страна, то е вѣнкашната търговія. Мы щемъ испытаме, еднѣ слѣдъ друга, всякѣ отъ тѣя вѣйки на търговската майсторія.